

Lærervejledning – Fortidens spor - udskoling

Introduktion

Undervisningsforløbet *Fortidens spor* handler om afkoloniseringen af Grønland frem mod indlemmelsen i Danmark i 1953 hvor Grønland fik status som et amt. Undervisningsforløbet er udviklet til historiefaget i grundskolens femte og sjette klassetrin på mellemtrinnet samt historie og samfundsfag i udskoling. Denne lærervejledning er til udskoling.

Formål

Undervisningsforløbets overordnede formål er at eleverne får bedre kendskab til Grønland og rigsfællesskabet gennem aktiviteter der giver indblik Danmarks og Grønlands forhold, både historisk og i dag – med forståelse for historiebrug. Undervejs arbejdes også med kultur og ungdomsliv i Grønland i dag.

Fokus ligger på perioden 1946–1953. Med autentiske caseeksempler skal eleverne blandt andet beskæftige sig med *Eksperimentet* hvor 22 grønlandske børn blev skilt fra deres familier og sendt til Danmark for at blive uddannet som en ny grønlandsk elite. Eleverne engageres bl.a. i et rollespil, som eksperter i en tænketank og i en debat hvor de skal formulere argumenter omkring Grønlands og Danmarks forhold.

Praktiske oplysninger

Elevhæftet bruges primært som supplement gennem hele undervisningsforløbet. Eleverne kan dog også tage det med hjem og fx vise deres forældre.

I lektionsplanen finder du alle praktiske informationer om hver undervisningsgang. Under [baggrundstekster](#) finder du baggrundsviden om emnet.

For hjælp, yderligere information eller hvis du har kommentarer til materialet, skriv til skoletjenesten på skole@sumut.dk

Introduktionsmateriale

Hvis det er første gang I arbejder med Grønland eller rigsfællesskabet på klassen, kan det anbefales at starte med [introduktionslektionen](#). Den giver eleverne et overordnet indtryk af det emne de skal til at fordybe sig i.

Undervisningsplan

Undervisningsmaterialet er opdelt i lektioner. Hver lektion svarer til 45 minutters undervisning. Dette undervisningsforløb er på 7 lektioner.

Lektion 1: I den første lektion møder eleverne eksempler på det at være ung i Grønland i dag.

Lektion 2: Eleverne researcher selv om eksperimentet fra 1951.

OBS: Det er vigtigt at eleverne ikke har læst om Eksperimentet på forhånd, derfor må de ikke læse længere end side 7 i elevhæftet.

Lektion 3: Perspektiveringslektion om historiebrug og elevernes historiske bevidsthed hvor de arbejder med statsministerens undskyldning til eksperimentbørnene.

Lektion 4: Fordybelse i moderniseringsprocessen i Grønland hvor eleverne undersøger centrale synspunkter omkring udviklingen.

Lektion 5: Kompleks analyse og refleksion om G50-planen hvor eleverne skal agere en alternativ tænketank.

Lektion 6-7: Klassedebat hvor eleverne opdeles i debat- og dommerhold.

Hvis tiden er knap, kan fordybelseslektionerne fravælges eller nedjusteres.

Udvid evt. med to ekstra lektioner efter lektion 3 hvor eleverne ser filmen *Eksperimentet* (Louise Friedberg, Nimbus Film, 2010). Find link til filmen i lektionsplanen.

Som ekstra stilladsering til de elever der har behov for yderligere konkretisering, anbefaler vi at man kigger på materialerne til [mellemtrinnet](#) samt inddrager elevhæftet som obligatorisk støtte gennem forløbet.

Til elever der har tid til ekstra fordybelsesindhold, kan vi anbefale læsning af artikler om rigsfællesskabet i vores [bibliotek](#).

Undervisningsmaterialet kan med fordel kombineres med et besøg i husets skoletjeneste. Skoletjenesteforløbet [Fortiden spor](#) læner sig op ad dette undervisningsforløb.

Fag og mål

Fag: historie og samfundsfag

Klasse: trin: udskoling

Vores mål med dette undervisningsforløb er at eleverne får et grundigt indblik i Grønlands moderniseringsperiode. Perioden medførte en total ændring på samfundsstrukturen over en relativt kort periode. Gennem politiske og segmentariske eksempler får eleverne indblik i de politiske processer og levevilkår som perioden bød på for den grønlandske befolkning.

Ved at arbejde med opgaverne håber vi desuden at eleverne bliver opmærksomme på denne del af rigsfællesskabet, både i forhold til det aktuelle kanonpunkt i historiefaget, men også tværfagligt i samfundsfag.

Færdigheds- og vidensmål i historie og samfundsfag

Eleverne arbejder aktivt i opgaverne med kildekritik, analyse og debat. I undervisningsforløbet arbejder de med kompetencer indenfor nedenstående færdigheds- og vidensmål.

Historie

Kronologi og sammenhæng, historiekanon efter 9. klasse

"Eleven kan bruge kanonpunkter til at skabe historisk overblik og sammenhængsforståelse."

"Eleven har viden om kanonpunkter."

(her kanonpunktet om Nordatlanten og rigsfællesskabet)

Historiebrug, historiske scenarier, konstruktion og historiske fortællinger og historisk bevidsthed efter 9. klasse

"Eleven har viden om sammenhænge mellem fortidsfortolkninger, nutidsforståelser og fremtidsforventninger."

"Eleven kan analysere konstruktion og brug af historiske fortællinger med samtids- og fremtidsrettet sigte."

"Eleven kan diskutere egen og andres historiske bevidsthed."
(særligt i Danmarks relation til Grønland).

Samfundsfag

Politik, det politiske system, retsstat og rettigheder efter 9. klasse

"Eleven kan redegøre for politiske beslutningsprocesser i Danmark og forholdet mellem stat, region og kommune."

"Eleven har viden om demokrati og retsstat, fx grundloven."

Politik, international politik efter 9. klasse

"Eleven har viden om internationale organisationer som Danmark deltager i."

"Eleven har viden om dansk udenrigspolitik"

(særligt i Danmarks relation til Grønland).

Sociale og kulturelle forhold, kultur efter 9. klasse

"Eleven kan diskutere kulturs betydning for individer og grupper."

"Eleven kan analysere konkrete eksempler på globale kulturelle fænomener."

"Eleven har viden om kulturel globalisering."

Inussiarnersumik Inuulluarit

Med venlig hilsen

Halla Erlendsdóttir

Ansvarlig for Skoletjenesten